

ἱστορεῖται δὲ ὅτι διὰ τὴν συμβιβάζουσαν τὴν πατρικὴν φιλοσοφίαν μὲ τὴν αὐστηρότητα τὴν ὁποῖαν ὁ νόμος τοῦ ἐπέβαλεν, ἐξηγόρασε τὸν ἕνα τῶν ὀρθοκλῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἐκβαλῶν τὸν ἕνα τῶν ἰδίων ἐκ τοῦ ὀρθοκλῶν. Διὰ τοῦ αὐστηροῦ τούτου νόμου καὶ τῆς ἀπροσωποληψίας τοῦ νομοθέτου ἔπαυσε διὰ πολλοῦ χρόνου τοῦ νὰ ἀκούεται μοιχεία παρὰ τοῖς Λοκροῖς. — Διὰ τὴν ἀλάβη δὲ πᾶσαν ἐπιβλαβὴ τροποποίησιν τῶν νόμων τοῦ ἐνομοθέτησεν ὅτι, ὅστις δὴποτε ἤθελε νὰ προτείνῃ νέον τινὰ νόμον, ὑπεχρεοῦτο νὰ παρουσιάζεταί εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ λαοῦ φέρων περὶ τὴν τράχηλόν του βρόχον σχοινίου, καὶ ἂν τὸ νομοσχέδιόν του ἦ εἰς κριτὴν ὀλιγώτερον ἀπὸ τοὺς κειμένους νόμους ὠφέλιμον, νὰ ἀπαγχονίζεται ὁ προτείνων ἄμεσως, ὡς ἐπιχειρῶν διὰ κενοδοξίαν ἢ ἰδίον συμφέρον νὰ συντάξῃ τὰ καθεστῶτα.

ZATPIKION, τουρκιστὶ *sartıra* τσι, ἱταλιστὶ *scàcco* καὶ γαλλιστὶ *échec*, παιγνίδιον παιζόμενον ἐπὶ ἄβακος ἢ πίνακος διηρημένου εἰς 64 τετράγωνα καὶ μὲ 32 πεσσούς ἢ πέτρας, τῶν ὁποίων ἀνὰ 16 λαμβάνει ἕκαστος τῶν παιζόντων τῶν τετραγώνων καὶ τῶν πεσσῶν τὰ ἡμίση εἶναι ἐνὸς χρόματος (ἐντελὰς ἐπὶ τῶν τετραγώνων), τὰ δὲ ἄλλα ἡμίση, ἄλλου, ὡς εἰς τὸ κοινότατον παιγνίδιον τὸ λεγόμενον *ντάμα*. — Τὸ παιγνίδιον τοῦτο εἶναι ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων γνωστὸν, συγγραφεῖς τινες μάλιστα ἐπινοητὴν αὐτοῦ λέγουσι τὴν ἐπὶ τοῦ Τρωϊ-

κοῦ πολέμου ζῶντα Πηλεΐδην. — Ἡ ἡγεμονία ὅμως Ἄννα Κομνηνῇ, (ἴδε) ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς διατείνεται ὅτι τὸ παιγνίδιον τοῦτο παρέρχοντο οἱ Ἕλληνες παρὰ τῶν Περσῶν. Ἐτέρωθεν πάλιν οἱ Πέρσαι ἀποπειροῦνται τὴν τιμὴν ταύτην καὶ φρονοῦσιν ὅτι τὸ παιγνίδιον εἰσήχθη εἰς τὴν Περσίαν ἐκ τῶν Ἰνδιῶν, ἐπὶ τῆς βασιλείας Χοσρόου τοῦ Α. (532—580). — Πρὸς τούτοις καὶ οἱ Κινέζοι, οἱ ὅποιοι καὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸ παιγνίδιον τῶν ἐλεφάντων, καὶ ἠύξησαν τοὺς πεσσούς κατὰ τι, συνομολογοῦσιν ὅτι ἔμαθον τὸ παιγνίδιον τοῦτο παρὰ τῶν Ἰνδιῶν περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς 6ης ἑκατ. π. Χ. Ἡ διπλὴ δὲ αὕτη ὁμολογία καὶ ἡ προσέγγισις τῶν χρονολογιῶν πιθανολογοῦσιν ὅτι τὸ παιγνίδιον ἐκδιέχετο εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη ὑπὸ τῶν Ἰνδιῶν, οἵτινες ἐπινοητὴν αὐτοῦ λέγουσιν ἕνα τῶν βραχμάνων των, Σίσσαν ὀνόματι.

Εἰς τὸ παιγνίδιον δὲ τοῦτο, τὸ ὁποῖον κοινῶς παρ' ὅλων τῶν γνωριζόντων αὐτὸ ὁμολογεῖται τερπνότατον πάντων καὶ τεχνικώτατον, ὑπάρχει κατὰ βάθος φιλοσοφικὴ τις ἰδέα ὅτι δηλ. πᾶς βασιλεὺς καθ' ἑαυτὸν εἶναι μικρὸς καὶ ἀσήμαντος, ἂν δὲν ἔχῃ ὑπερασπιστὰς τοὺς ὑπηκόους του, τῶν ὁποίων καὶ αὐτὸς ὁ οὐτιδανώτατος δύνχεται πολὺ λάκεις νὰ τὸν σώσῃ. — Διατείνονται δὲ, ὅχι ἀπεικόντως, ὅτι τάχα ὁ εὐφυὴς ἐφευρετὴς αὐτοῦ Σίσσας, θέλων νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀλήθειαν ταύτην εἰς τινὰ Ἀμμολῖνον, βασιλέα τῆς Βαβυλώνης (περὶ τὸ 537